

PREČO MÁ ZMYSEL UVAŽOVAŤ O VZŤAHU

FILOZOFIA A MEDICÍNA

„K úvahe MUDr. J. Štvrtinu: *Autentická filozofia v stredoveku a medicína*“

Zuzana KULAŠIKOVÁ

*Vysoká škola Danubius, Fakulta verejnej politiky a verejnej správy
Katedra sociológie a sociálnej psychológie*

Zamyslenie MUDr. Jána Štvrtinu o vzťahu autentickej filozofie a medicíny, nastoľuje niekoľko aktuálnych otázok, ktoré sa podľa mňa týkajú nielen lekárov a filozofov, ale každého človeka, ktorý uvažuje nad základnými otázkami života a smrti a ktorému záleží na sebe a svete.

Považujem za sľubné, že na začiatku úvahy si autor kladie predovšetkým úplne základné otázky. Kto je lekár? Je rozdiel medzi lekárom a filozofom? Kto je mudrc? Vychádza tak zjavne z „najklasickejšej“ sokratovsko - platónskej filozofickej tradície, ktorá považuje sebazpoznanie a porozumenie sebe samému - za základný cieľ ľudského života. Bez ohľadu, či je v ňom človek lekárom, filozofom, básnikom, alebo „len“ záhradníkom.

Je veľmi sympatické, že v svojom individuálnom hľadaní sa MUDr. Štvrtina nenecháva obmedziť štandardnou uznávanou normou mainstreamového myslenia. Svoje odpovede teda hľadá nielen tam, kde sa dajú „moderne“ empiricky a racionálne zdôvodniť. Obracia sa napr. na stredovekú medicínu a svoje odpovede nachádza v tom, čo nazýva autentickou filozofiou, založenou na praxi.

Práve medicínu preto považuje za oblasť, kde je možné veľmi efektívne spojiť teoretické filozofické poznanie s konkrétnou praxou, kde je, jednoducho povedané, človeku možné pomôcť.

Z jeho úvahy je pre mňa zjavné, že prioritizuje to, čo dnes žiaľ z rôznych dôvodov, a neplatí to len pre lekárov, pravidlom nie je: poznanie, že človek je komplexná bytosť, ktorá je súčasťou väčšej sociálnej štruktúry či celku a že vzájomné ovplyvňovanie a konštituovanie partikulárneho (človeka) a globálneho (sveta), je jednou zo základných príčin javov. Či už sú nimi choroby, konflikty, alebo naopak vyzdravenie a mier. V tomto zmysle autor veľmi výstižne upozorňuje: „Hranica medzi vonkajším a vnútorným je veľmi neostrá. A hneď nato sa pýta: Čo je „mimo“ konkrétneho jednotlivca?“ Stojí tak podľa mňa rovnými nohami v základoch platonizmu: naše sebapochopenie je závislé na našom porozumení bytia a na pochopení svojej špecifickej úlohy v ňom.

Na svoju úvodnú otázku, či existuje rozdiel medzi lekárom a filozofom, podľa mňa veľmi zreteľne autor odpovedá celým „svojím textom“. Či sú jeho odpovede inšpiratívne aj pre iných (lekárov, filozofov, atď...), si však musí každý zodpovedať sám.

Kontaktné údaje

PhDr. Zuzana Kulašiková, PhD.

Vysoká škola Danubius

Fakulta verejnej politiky a verejnej správy

Katedra sociológie a sociálnej psychológie

Richterova 1171

925 21 Sládkovičovo

e-mail: zuzana.kulasikova@vsdanubius.sk